

Årsplan for Nedre Bardu barnehage 2019 - 2020

Innholdsfortegnelse

Velkommen til barnehageåret 2019 – 2020	s.3
Personalet i barnehagen	s.4
Hva som legger retningslinjer for arbeidet vårt	s.4
Barnehagens formål og verdigrunnlag	s.4
Barnehagens pedagogiske grunnsyn	s.5
Satsingsområder, realfag, Inkludering (IBS), språksatsing	s.5,6
Rammeplanens 7 fagområder	s.6,7
Demokrati, mangfold og gjensidig respekt	s.7,8
Likestilling og likeverd	s.8
Bærekraftig utvikling, livsmestring og helse	s.8
Opplysningsplikt til barneverntjenesten	s.8
Danning gjennom omsorg, lek, læring og sosial kompetanse	s.9
Vennskap og fellesskap	s.9
Kommunikasjon og språk	s.9
Barnehager med samiske barn	s.9
Barns rett til medvirkning	s.10
Samarbeid mellom hjem og barnehage	s.10
Foreldreråd og samarbeidsutvalg	s.11
Tilvenning av nye barn	s.11
Overgang mellom barnehage – skole	s.11
Planlegging, vurdering, dokumentering	s.11,12
Vår digitale praksis	s.12
Bursdagsfeiring i barnehagen	s.12
Noen av verktøyene våre	s.13
Samarbeidspartnere	s.13
Sykdom	s.13,14
Vedlegg: 1	

Velkommen til barnehageåret 2019 – 2020

Bardu kommune har 5 barnehager. Nedre Bardu barnehage er i år en en –avdelings barnehage med plass til 18 resurser. Barnehagen eies og drives av Bardu kommune, hvor enhetsleder har det overordnede ansvar for barnehage og skole. Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Årsplanen bygger på lov om barnehage som er fastsatt av kunnskapsdepartementet og på Rammeplan for barnehagen som er en forskrift til loven.

Årsplanen skal konkretisere hvordan vi skal arbeide med kravene i Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Den er også et viktig arbeidsredskap for personalet og gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, eier, politikere og samarbeidspartnere. I Rammeplanen står det om progresjon, det innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rett for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmulighet.

Årsplanen fastsettes av samarbeidsutvalget i barnehagen.

Faglig fokusområde: - Realfag

- Inkluderende barnehage og skole (IBS)

- Språk

Alle foreldre/foresatte oppfordres til å lese vedtektene for barnehagene i Bardu. De ligger på www.bardu.kommune.no

Barnehagens åpningstid: 0700 – 1615 hele året med unntak av romjul, onsdag før påske og seks kurs- og fagdager. Da er barnehagen stengt. I barnehageåret 2019 – 2020 er disse dagene stengt pga kurs/fagdager: 16 og 19 august, 2 og 3 januar, 22 mai, den siste er når årsplanen skrives ikke fastsatt, men den meldes så snart det er bestemt.

Tre uker i juli/august er vi med på et felles sommertilbud for alle barnehagene i kommunen. Det rulleres mellom barnehagene hvor dette tilbudet blir gitt.

E-post: thora.jorgensen@bardu.kommune.no

Stine.trondsen@bardu.kommune.no

Nina.bakkmyr@bardu.kommune.no

Telefon til kontor: 90701239

Telefon avdeling: 48991970

Personalet i barnehagen

Thora Jørgensen	Styrer	100 %
Stine B. Trondsen	Pedagogisk leder	100 %
Nina Bakkmyr	Barnehagelærer/spes.ped	100 %
Renate Vedal Bertheussen	Fagarbeider	100 %
Hanne S. Sagmo	Assistent	70 %
Mona L. Johansen	Assistent	60 %

Hva som legger retningslinjer for arbeidet vårt

Lov om Barnehager og barnehagelovens formålsparagraf gir overordnede bestemmelser for barnehagens formål og innhold. Med hjemmel i barnehageloven har kunnskapsdepartementet fastsatt forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Rammeplan gir informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet. Rammeplanen sier at konkretisering av den enkeltes barnehages arbeid skal nedfelles i en årsplan. Det pedagogiske arbeidet blir kontinuerlig evaluert og reflektert over.

Barnehagens formål og verdigrunnlag

Barnehageloven §1 Formål

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskapet og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Nedre Bardu barnehage er opptatt av at vi voksne skal ha et: «Oppmerksomt nærvær». Det vi vektlegger i det er at vi voksne skal se den enkeltes barn sitt behov og hvordan vi voksne skal være i samspill med barna. Vi voksne skal være helt og fullt oppmerksom på det som skjer i øyeblikket med en vennlig og aksepterende holdning.

Barnehagens pedagogiske grunnsyn

Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet. Vi i Nedre Bardu barnehage ser på barnet som et likeverdig individ som skal bli sett og behandlet med respekt. Vår holdning er at barn er selvstendige, tenkende mennesker som er kreativ og kunnskapssøkende. Holdningen til oss voksne er at barn er kompetente mennesker som kan, ut i fra sin forutsetning.

Satsingsområder

Barnehagene fikk ny Rammeplan i 2017. For å få drahjelp i implementeringen av denne, har Bardu kommune besluttet å delta i tre nasjonale satsinger; realfag, inkluderende barnehage- og skolemiljø og språk – RIS er forkortelsen på disse tre. Her kommer kort om hver:

Realfag

I regjeringens realfagstrategi «Tett på realfag» er det overordnede mål å forbedre barn og unges kompetanse i realfag. Andelen elever på lavt nivå i matematikk skal reduseres, og flere skal presentere på høyt nivå. I tillegg skal realfagskompetansen hos personalet forbedres.

Bardu kommune har bestemt at vi skal satse spesielt på matematikk innenfor realfagene, og vi har egne ressursperson i realfag, Nina Bakkmyr. I samarbeid med styrer koordinerer hun og legger til rette for at personalet får kompetanseutvikling i faget, og er bindeleddet mellom barnehagen og UIT og andre instanser vi har samarbeid med. I løpet av høsten skal vi lande konkrete tiltak for oss i Nedre Bardu barnehage.

Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS)

Utdanningsdirektoratet har kommet med et kompetansehevingstilbud som skal styrke barnehagers, skolars og eiers kompetanse til å fremme trygge miljøer og forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelse. St. mld.nr.19 *Tid for lek og læring – Bedre innhold i barnehagen* og NOU 2015: 2 *Å høre til-virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø* er noe av bakgrunnen for satsinga.

Vi har kommet godt i gang med personalarbeidet, og den lokale tiltaksplanen jobbes med og er snart på plass. Vinteren har vært brukt til kompetansehevingsarbeid. Vi har skaffet oss oversikt over forskning på temaet, og gjort kartlegging av egen barnehage og funnet vårt eget ståsted. Det har gjort at vi har fått et bilde på hva vi må jobbe videre med. Voksne som gode rollemodeller er nøkkelen for å lykkes med forebyggende arbeid. Vi må lære ungene våre å omfavne ulikheter, bruke et språk som snakker andre mennesker opp og fram istedenfor ned, og ikke minst tørre å gi tilbakemeldinger til hverandre når4 vi opplever at noen går «utenfor ramme» for hva som er greit.

Språksatsing

I 2016 ble Bardu en av landets språkkommuner. Siden da har barnehager og skoler i kommunen arbeidet med språkløyper, et kompetansehevingsopplegg innenfor lesing og skriving for og med barn. Vi har også jobbet med å lage gode helhetlige planer for å sikre gode overganger mellom de ulike arenaene barna oppholder seg, med særlig fokus på språk. Personalet som gode språkmodeller og det å sette lesing på dagsorden igjen har vært fokus i Nedre Bardu barnehage. Dette arbeidet fortsetter selv om den formelle satsingsperioden på språk nå er over. Å drive med realfags- og inkluderingsarbeid uten å være språkbevisste er ikke mulig.

Rammeplanens 7 fagområder

«Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesse, kunnskaper og ferdigheter» (Barnehageloven §2 Barnehagens innhold). Fagområdene i rammeplanen er i stor grad de samme som barna senere møter som fag i skolen. Gode opplevelser, erfaringer og læring innenfor disse områdene i barnehagen vil kunne gi barna et positivt forhold til fagene, og motivasjon for å lære mer.

De 7 fagområdene er

- Kommunikasjon, språk og tekst.
- Kropp, bevegelse, mat og helse.
- Kunst, kultur og kreativitet.
- Natur, miljø og teknologi.
- Etikk, religion og filosofi.
- Nærmiljø og samfunn.
- Antall, rom og form.

Vi kommer til å synliggjøre arbeidet med de 7 fagområdene gjennom bilder og månedlige evalueringer gjennom månedsbrev til foresatte. Personalet vil gjennom planlagte aktiviteter sette opp hvilke fagområder de er innom.

Alle barn i barnehagen skal ha hatt erfaring med de syv fagområdene i løpet av barnehageåret. Dette skjer gjennom hverdagsaktiviteter og ulike tema. Vi benytter oss av eventyr, uterommet, gymsal til skolen, musikk, konstruksjonsleker, nærområdet og hverdagsrutinene som måltid, samlingsstund for å jobbe med de 7 fagområdene. Arbeidet med de 7 fagområdene i rammeplanen opptrer sjelden isolert. Gjennom sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter skjer det ofte spontan kommunikasjon og opplevelser knyttet til fagområdene.

Dette huset er oversikt over fagområdene fra rammeplanen. Ved aktiviteter barnehagen gjennomfører går vi igjennom hvilke fagområder vi dekker. Dette er med på å skape bevissthet til personalet i forhold til rammeplanens krav og mål.

Demokrati: «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse» (Rammeplanen, 2017, s.7) .

I barnehagen er barnet en del av et demokrati, hvor alle må gi og ta, erfare og lytte, samt å bli hørt. Dette betyr at barnet skal lære at individuelle behov av og til må settes til side, til fordel for fellesskapet. Vi skal jobbe for å fremme demokrati, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap. Alle skal få medvirke uavhengig av kommunikasjonsevner og språkferdigheter.

Mangfold og gjensidig respekt: Vi skal synliggjør, fremme og verdsette mangold og gjensidig respekt. Alle skal bli sett og anerkjent for den de er og alle skal ha en plass i fellesskapet. Vi skal synliggjøre mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet.

Likestilling og likeverd: Likestilling og likeverd skal fremmes uavhengig av bl.a. kjønn- og kjønnsidentitet, etnisitet, sosial status, språk, religion og livssyn. Personalet må reflektere oer sine egne holdninger for å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling på best mulig måte.

Bærekraftig utvikling: Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi har en viktig oppgaver i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. De grunnleggende behovene skal dekkes uten at det ødelegger fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.

Livsmestring og helse: Barnehagen skal ha et helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Både fysisk og psykisk helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Hovedmålet for Nedre Bardu barnehage er at alle skal trives og glede seg til å komme til barnehagen vår. Vi jobber for å forebygge og praktisere nulltoleranse for mobbing. Det gjør vi ved å være tydelige voksne som viser barna hva som er akseptabelt og ikke akseptabelt i handlinger.

Opplysningsplikt til barneverntjenesten

Alle ansatte i offentlige og private instanser som i f.eks. barnehage, skole, helsevesen har en lovfestet plikt til å melde fra til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker. Dette er for å ivareta barnet, til barnets beste. Personalet har en selvstendig opplysningsplikt til barnevernet jf. Barnehageloven §22.

Danning gjennom omsorg, lek, læring og sosial kompetanse

Begrepet omhandler oppdragelse, læring, omsorg, utvikling og sosialisering. Danning handler om det vi trenger av kunnskap, ferdigheter og holdninger for å takle livet. Vi dannes hele livet, og danning skjer i samspill med andre.

Læring skal foregå i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet og være nært sammenvevd med omsorg, lek og danning. Barn har rett på omsorg og nærhet, og de skal oppleve dette som en naturlig del av barnehagehverdagen. Barna møter nærværende, reflekterte og tydelige voksne som tar ansvar, samspiller og støtter enkeltbarn og barnegruppa. Dette gir mestringsopplevelser, pågangsmot og lyst til å lære.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

* psykologisk førstehjelp

* Vi gir felles opplevelser som barna kan bruke i sitt sosiale samspill med andre barn

* Personalet skal være gode sosiale forbilder og rollemodeller, de voksne skal ha evne til oppmerksomt nærvær, og se og lytte med hjertet

* Vi har daglig fokus på: Det å vente på tur, snakke hyggelig til hverandre, la andre snakke ferdig, være en god venn, hjelpe hverandre når det er behov for det og ta hensyn til andre.

Vi skal lære barna at alle har en viktig plass i gruppen og at vi skal inkludere hverandre.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Voksne i nedre Bardu jobber for å skape vennskap og fellesskap og forebygging av mobbing og krenkelser. Alle barna trenger venner, og vi voksne har fokus på å hjelpe dem med å skape relasjoner.

Kommunikasjon og språk

Vi fortsetter å ha fokus på å styrke lesing for og med barna. Gjennom lesegrupper, på morgenen i samlingsstunder, fruktsstunder, når vi er på tur. Når som helst det passer å lese. Lese bøker er viktig for språkutviklingen.

Barnehager med samiske barn

Samiske barn skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, og i Nedre Bardu barnehage skal vi tilpasse tilbudet til barnas samiske bakgrunn. Det betyr at personalet skal ha kjennskap til og legge vekt på at den samiske kulturen skal være en del av innholdet i barnehagen, og at vi skal legge til rette for at barna får møte det samiske språket.

Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. JF.barnehageloven §1 og §3. Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art.12.nr.1. Barn skal jevnlig få muligheten til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Hvert år gjennomfører vi barneintervju. På denne måten har vi mulighet til å ta med barnas innspill og flette det inn i barnehagens hverdag. Barna skal få en opplevelse av seg selv som:

- Jeg er en som er verdt å lytte til
- Jeg har tanker, ideer, initiativ som er interessante for andre
- Jeg har noe å gi til andre, de liker meg

For de yngste barna er det viktig at personalet i barnehagen lytter, observerer og tolker hvordan hvert barn formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Det er viktig at barns følelsesmessige uttrykk skal bli tatt på alvor og at barn støttes til å undre seg og stille spørsmål. De må oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger og møte anerkjennelse for sine uttrykk.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Et nært samarbeid mellom hjemmet og barnehagen er en forutsetning for at barnehagen kan bygge virksomheten på enkeltbarnets erfaringer og livsvilkår.

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling”
(Barnehageloven § 1 Formål).

Med forståelse menes gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandre sitt ansvar i forhold til barnet, mens samarbeid betegnes som daglig kontakt mellom foreldre og ansatte hvor man utveksler informasjon og begrunnelser.

Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage gir trygghet, stabilitet og sammenheng i barnets liv. Det fremmer også gode forutsetninger for læring og utvikling hos barnet. Det er foreldrene som sitter inne med best kunnskap om barnet sitt. Denne kunnskapen bygger barnehagen videre på gjennom et tett foreldresamarbeid.

- Samarbeid med barns hjem gjennom daglig kontakt, foreldremøter, foreldresamtaler, foreldrekafe/dugnader. Altså i formelle og uformelle situasjoner.
- En obligatorisk foreldresamtale og to for de som skal over i skolen. Utover det gjennomføres foreldresamtale ut fra behov. Vi bruker observasjonsverktøyet «alle med» som utgangspunkt for foreldresamtale.
- Kommunikasjon via e-post, daglig kommunikasjon, brukerundersøkelser
- For å sikre samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene, skal barnehagen ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte med barn i barnehagen.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

I barnehageloven står det: «For å sikre samarbeid med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd (foreldrerådet er alle foresatte i barnehagen) og et samarbeidsutvalg» som blir valgt av foreldrerådet.

Samarbeidsutvalget er barnehagens øverste organ og består av foreldre og ansatte i barnehagen og representanter for eier, slik at hver gruppe er likt representert. En fra hver gruppe i en – avdelingsbarnehager, og to fra hver grupper i to -og fleravdelingsbarnehager. Samarbeidsutvalget behandler saker som angår barnehagen. Det innebærer godkjenning av barnehagens årsplan, høringsuttalelser eller andre saker som partene i samarbeidsutvalget bringer inn. Barnehagens styrer fungerer som sekretær for utvalget og har uttale – og forslagsrett. Kommunestyret velger kommunens representanter for 4 år av gangen. Foreldre- og personalrepresentanter velges vanligvis for ett år av gangen.

Tilvenning av nye barn

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. For nye barn blir det en oppstarts samtale, med etterfølging av oppfølgingsamtale.

Overgang mellom barnehage – skole

I følge Rammeplan for barnehagen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barn kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

I samarbeid med de andre barnehagen i kommunen har vi utarbeidet en egen plan for innholdet i førskolen. Det er også utarbeidet et eget årshjul for overgangen mellom barnehage og skole i Bardu kommune. Innholdet i førskolen dreier seg hovedsakelig om begrepslæring og relasjonsbygging. Gjennom året er det lagt opp til flere fellessamlinger for skolestarterne fra alle barnehagene der de møtes til ulike aktiviteter. I mai er det overgangssamtaler med foreldrene. Her avtaler vi hvilke papirer som skal oversendes skolen. Dersom barn har spesielle behov, gjennomføres et dialogmøte med foreldre, barnehage og skole i februar. For kommende barnehageår 2019 – 2020 har vi ingen barn som skal starte på skolen, det betyr at Nedre Bardu barnehagen ikke har førskolegruppe dette barnehageåret.

Planlegging, vurdering, dokumentering

Pedagogisk dokumentasjon brukes for å gi barna muligheten til å se sammenhengen i tilværelsen. Det være seg opplevelser, kunnskap og erfaringer. Kan også være et dokumentasjonsverktøy mellom foreldre og barn. Individuelle tilpasninger er også viktig. Barnehagen er opptatt av respekten for enkeltindividet og barns krav på privatliv og personvern.

- * Årsplan er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser
- * Vi utarbeider på høsten en aktivitetsplan ut fra satsningsområder og rammeplan
- * Vi jobber med tema og planer i fellesskap
- * Personalet har delt på ansvarsområder i årshjulet, der de har ansvaret for å planlegge aktiviteter, gjennomføre og evaluere ut fra rammeplanen.
- * Månedspaner kommer ut på e-post til foreldre/foresatte
- * Månedlig evaluering sendes foreldre på e-post og bildedokumentasjon
- * Produkter som barn lages henges opp i avdelingen
- * Evaluering gjøres på avdelingsmøter
- * Observasjoner/logg
- * Observasjonsskjema (Alle med, tras)
- * Barneintervju
- * ½ års og helårs evaluering
- * Elektronisk brukerundersøkelse

Vår digitale praksis

I Nedre Bardu barnehage er det IPAD, smarttelefon og PC vi har. Vi har også et dokumentkamera som blant annet kan brukes til å lese bøker på storskjerm. De digitale verktøy brukes først og fremst til å lete etter informasjon eller bilder på nettet når vi arbeider med ulike tema eller når noen lurer på noe. Vi passer på å formidle digital dømmekraft og når det er naturlig snakker vi med barna om opphavsrett og kildekritikk.

Bursdagsfeiring i barnehagen

Vi har fokus på barnet denne dagen. Vi markerer bursdagen med å henge opp flagg ved inngangsdøra, og en plakat på ytterdøra. Barnet får pynte bursdagskronen med klistermerker. Vi har ei bursdagssamling hvor vi synger bursdagssangen og har ulike aktiviteter. Lunsjbordet dekkes med pynt og flagg. Til frukt serverer vi frukt/smoothie.

Det er ikke anledning å dele ut bursdagsinvitasjoner i barnehagen.

Noen av verktøyene våre

Språkløyper- en nettbasert kompetansehevingspakke for personalet som gir oss økt kunnskap og tips og ideer om gode måter å lese for barna på.

Relafagsløyper - er laget på samme måte som språkløyper, men fokus er å øke personalets kompetanse innenfor realfag.

BU- en systematisk måte å arbeide inn begreper på, og skal sikre at barna får den rette basisen for videre læring. Dette foregår i det daglige blant alle barna og systematisk i førskoleklubben.

Steg- for steg- et program som vi bruker i arbeidet med å utvikle barnas sosiale kompetanse.

Start- er «juniorprogrammet» til Steg for Steg og brukes på de minste barna.

Alle med- et observasjonsverktøy for barnets helhetlige utvikling. Brukes av personalet for å se om det er noen områder barnet trenger å styrkes mer på enn andre.

Snakkepakken- en samling ulike spill, eventyr og opplegg for å arbeide med språk og sosial kompetanse.

Språkkista- ei kiste med ulike konkrete fra kjente eventyr og sanger.

Mattekista- inneholder materiell / ulike spill for å styrke matematisk utvikling.

Tras- et observasjonsverktøy spesielt for språklig og kommunikativ utvikling. Brukes etter avtale med foresatte dersom vi er usikre på ting i forbindelse med barns utvikling.

Lekbasert læring- idehefte som går på sosial kompetanse, matematikk, språk, selvregulering.

Samarbeidspartnere

For å sikre barnets beste er det etablert et samarbeid mellom de ulike etatene som har med barn å gjøre. Våre samarbeidspartnere er:

- * PPT- pedagogisk psykologisk tjeneste. Har spesialkompetanse både på språk og atferd.
- * Helsestasjon, helsesøster og psykiatritjeneste
- * Fysioterapeut
- * Barneverntjenesten
- * Flykning tjenesten

Det er eget ressursteam 4 ganger i året, hvor instansene møtes. I tillegg er det tverrfaglig team hvor vi også har en felles arena.

Sykdom

Vi ønsker at dere alltid gir oss beskjed dersom barnet er sykt. Barnets allmentilstand avgjør om barnet kan være i barnehagen. Det er helt annerledes å være i barnehagen enn hjemme dersom formen ikke er på topp. I barnehagen er det stor aktivitet og mange barn samlet, i motsetning til hjemme hvor det er stille og rolig. Vi ser at barn som kommer for tidlig tilbake ofte bruker lengre tid på å bli helt frisk igjen. Fro rask rekonvalesens og minimering av smitte ber vi om at dere overholder smittevernlegens anbefaling i forhold til de to vanligste sykdomsårsakene i barnehagen.

